

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Bakalářská práce

Veřejné služby ve zvolené obci

Vypracovala: Eliška Jirkovská
Vedoucí práce: Mgr. Jan Boršovský, MPA
České Budějovice 2024

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Eliška JIRKOVSKÁ
Osobní číslo: E21564
Studijní program: B0411A050005 Finance a účetnictví
Téma práce: Veřejné služby ve zvolené obci
Zadávající katedra: Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Zásady pro vypracování

Cílem práce bude analyzování aktuální nabídky a poptávky po veřejných službách ve zvoleném regionu. Bakalářská práce je zaměřená na analýzu podmínek vnějšího a vnitřního prostředí, pro nabídku veřejných služeb v obcích České republiky. Na základě nabídky veřejných služeb resp. možnosti čerpání dotací různých zdrojů na tyto služby bude navrženo pro zvolené obce optimální řešení vhodné jak pro obyvatele, tak pro veřejnou správu. V práci budou použity analytické metody, historické, logické a komparační s využitím terénního průzkumů a analýzy statistických údajů. Soubor návrhů bude doplněn příslušnou kvantitativní dokumentací.

Osnova:

1. Úvod a cíl práce
2. Analýza podmínek vnějšího a vnitřního prostředí
3. Čerpání dotací z různých zdrojů-optimální řešení pro obyvatele a veřejnou správu
4. Statistické údaje
5. Závěr

Rozsah pracovní zprávy: 40-50 stran

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

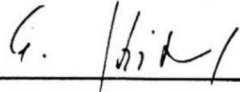
Horáková, H. *Strategický marketing*, Grada 2003
Škodová Parmová, D. *Konkurenceschopnost služby pro podnikatele*, Alfa Praha 2012
Škodová Parmová, D. *Řízení služeb, Řízení služeb přednášky 2004 ZFJCU*
Kotler, P. a Keller, K. L. *Marketing Management*, GRADA Publishing, a.s. 2013

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jan Boršovský, MPA
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: 20. ledna 2023
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2024

doc. RNDr. Zuzana Dvořáková Lišková, Ph.D.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUĎEJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
370 05 České Budějovice

prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 22. března 2023

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 12. 4. 2024

.....
Eliška Jirkovská

Poděkování

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Janu Boršovskému, MPA za odborné vedení a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování mé bakalářské práce věnoval. Dále bych chtěla poděkovat starostům obcí za jejich ochotu a spolupráci při realizaci této práce, zejména Ing. Janu Zemanovi, Boženě Kudláčkové a Miroslavě Stránské.

Obsah

1	Úvod	3
2	Literární řešerše	4
2.1	Veřejný sektor	4
2.2	Veřejné služby	4
2.3	Služby jako fenomén dnešní doby	4
2.4	Zabezpečování, poskytování a financování veřejných služeb	5
2.4.1	Zabezpečování	5
2.4.2	Poskytování	5
2.4.3	Financování	6
2.5	Odpovědnost za veřejné služby	6
2.6	Rozdělení veřejných služeb	6
2.6.1	Služby podle funkce, kterou plní	6
2.6.2	Služby podle způsobu realizace	7
2.6.3	Služby podléhající veřejné regulaci	7
2.6.4	Služby na základě povinnosti	8
2.7	Vlastnosti veřejných služeb	9
2.8	Kvalita služeb	9
2.8.1	Metody hodnocení kvality veřejných služeb	10
2.9	Státní správa a samospráva	12
2.9.1	Státní správa	12
2.9.2	Samospráva	12
2.9.3	Obce	12
2.10	Veřejné služby v obci	14
2.11	Povinnosti obce	16
3	Cíle a metodika	17
3.1	Cíl	17
3.2	Zvolené obce	17
3.3	Metodika	18
3.4	Řízené rozhovory se třemi starosty	19
4	Charakteristika zvolených obcí	20
4.1	Boršov nad Vltavou	20
4.2	Dubné	22

4.3	Včelná	25
5	Dotazníkového šetření	27
5.1	Výsledky dotazníkového šetření	27
6	Řízené rozhovory se třemi starosty	28
6.1	Rozhovor se starostou Boršova nad Vltavou	28
6.1.1	Úvodní část	28
6.1.2	Hlavní část	28
6.1.3	Závěrečná část.....	32
6.2	Rozhovor se starostkou Dubného	32
6.2.1	Úvodní část	32
6.2.2	Hlavní část	33
6.2.3	Závěrečná část.....	36
6.3	Rozhovor se starostkou Včelné.....	36
6.3.1	Úvodní část	36
6.3.2	Hlavní část	37
6.3.3	Závěrečná část.....	39
7	Zhodnocení výsledků.....	40
7.1	Školství	40
7.2	Jednotky IZS se zaměřením na dobrovolné hasiče	40
7.3	Sociální služby	41
7.4	Dopravní obslužnost	41
8	Závěr	43
9	Summary and keywords	45
10	Seznam použitých zdrojů.....	46
11	Seznam obrázků.....	48
12	Seznam příloh	49

1 Úvod

V současném společenském kontextu hraje role veřejných služeb v životě občanů klíčovou úlohu. Poskytují základní infrastrukturu, péči o občany a další nezbytné služby, které přispívají k plynulému fungování společnosti. Veřejné služby jsou také jedním z hlavních ukazatelů kvality života v jednotlivých obcích a městech.

Každá obec nese své specifické povinnosti ohledně poskytování veřejných služeb. Nicméně občané často přehlížejí skutečnost, že tyto služby využívají, protože jsou poskytovány buď zdarma, nebo za symbolický poplatek a jsou vnímány jako samozřejmost. Pokud se občan necítí s poskytovanými veřejnými službami spokojen, je to signál pro obec, že existuje problém, který je třeba co nejdříve vyřešit a najít řešení.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu poskytování veřejných služeb ve zvolených obcích. Cílem této práce je provést srovnání poskytování veřejných služeb ve třech obcích se srovnatelným počtem obyvatel. Dále se práce zabývá identifikací případných nedostatků nebo oblastí, ve kterých by mohlo dojít k vylepšení či rozšíření poskytovaných služeb.

Úvod teoretické části této práce se věnuje základním pojednáním o veřejných službách a jejich významu v dnešní době. Prozkoumáváme, jak jsou tyto služby zajišťovány, financovány a poskytovány, a zaměřujeme se na jejich různorodé vlastnosti a kvalitu. Dále se zaměřujeme přímo na veřejné služby v obci a jejich možné rozdělení. Cílem úvodu je poskytnout základní povědomí o problematice veřejných služeb a nastavit směr pro další detailní analýzu v praktické části práce.

Praktická část této bakalářské práce je realizována prostřednictvím dotazníkového šetření pro starosty zvolených obcí. Na dotazníkové šetření navazují řízené rozhovory se třemi starosty obcí, přičemž čtyři hlavní témata diskuse zahrnují školství, jednotky integrovaného záchranného systému se zaměřením na dobrovolné hasiče, sociální služby a dopravní obslužnost.

2 Literární rešerše

2.1 Veřejný sektor

„Veřejný sektor je ta část národního hospodářství, ve které jsou ve veřejném zájmu uspokojovány potřeby společnosti a občanů formou statků, prostřednictvím veřejných služeb, je financována převážně z veřejných rozpočtů, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní převážně s využitím veřejné volby a podléhá veřejné kontrole. A ještě dodatek: tenduje k neefektivnosti.“ (Rektořík & Šelešovský, 2003)

2.2 Veřejné služby

Vymezení pojmu veřejné služby není jednoznačné. Existuje mnoho definic, níže najdeme vybrané definice pro veřejné služby.

„Veřejné služby charakterizujeme jako služby vytvořené, organizované nebo regulované orgánem veřejné správy za účelem zajištění poskytování služby způsobem, který lze považovat za nezbytný pro uspokojení potřeb společnosti a při respektování principu subsidiarity“. Takto definuje veřejné služby vláda ČR.

„Veřejná služba je druhem služby, který má ekonomický, sociální a právní obsah. Pokud si vytyčíme za cíl nalézt nějakou jednoznačně přijatelnou definici veřejné služby (respektive služby obecně), pak takovéto vymezení prozatím neexistuje.“ (Ochrana, 2007)

„Veřejnými službami se rozumí takový druh služeb, jejichž uživatelem (spotřebitelem) je veřejnost jako sociální subjekt. Veřejné služby jsou produkovány, zabezpečovány či regulovány orgány veřejné správy. Obecným cílem tohoto poskytování je, aby tyto služby uspokojovaly společenské potřeby při respektování principu subsidiarity.“ (Ochrana, 2007)

2.3 Služby jako fenomén dnešní doby

Služby spadají do terciální sféry a v dnešní době dosahují velkého rozvoje podnikatelské činnosti a zároveň dochází k přílivu finančních prostředků a také k nárůstu počtu pracovních míst v tomto sektoru. Na to reagují ale firmy z primárního a sekundárního sektoru tak, že svoji nabídku rozšiřují o služby zákazníkům a tím se snaží konkurovat ostatním firmám. Tímto krokem dochází k vytvoření celosvětového společenského trendu tzv. společnosti služeb. Zákazníci i výrobci berou na vědomí, že služby jsou integrující složka

všech ekonomických aktivit. Díky těmto úvahám nabývá tržní chování a jednání úplně nové kvality. Na scénu přichází komplexní servisní služba, tato služba neposkytuje zákazníkům pouze výrobek, ale smyslem je vyhovět všem zákaznickovým potřebám a měřítkem se stává užitek zákazníka. (Škodová-Parmová, 2004)

2.4 Zabezpečování, poskytování a financování veřejných služeb

Pojmy zabezpečování a poskytování veřejných služeb se od sebe značně liší.

2.4.1 Zabezpečování

Jedná se o zabezpečování veřejných služeb státem a jeho institucemi-organizačními složkami státu, krajů a obcí. Zabezpečení veřejných služeb má širší význam podpory ve smyslu garantování, organizování, regulování, kontrolování a financování veřejné služby. (Řežuchová, 2010)

2.4.2 Poskytování

Jedná se zde o faktickou produkci veřejných služeb. Poskytovatelem neboli garantem veřejné služby je orgán veřejné správy, který je definován zákonem. Poskytovateli se tedy mohou stát ziskové soukromé firmy, neziskové soukromé organizace, neziskové veřejné organizace, ale i sektor domácností. (Řežuchová, 2010)

Členění poskytovatelů dle příslušnosti k jednotlivým sektorům:

- veřejné – kdy poskytovatelem jsou interní zaměstnanci či organizace vlastněné, nebo jsou zřízené garantem veřejné služby (obcí, krajem, ministerstvem),
- soukromé – poskytovatelem je soukromá organizace
- veřejně-soukromé – jedná se o společnosti, které jsou založeny veřejnou a soukromou organizací a jsou také vlastněny zástupci z obou sektorů. (Řežuchová, 2010)

2.4.3 Financování

V ohledu financování jsou veřejné služby čerpány ze státního rozpočtu, z rozpočtů samosprávných celků (krajů a obcí), z poplatků občanů, účelových fondů, popřípadě i z jiných zdrojů. (Ochrana, 2007)

2.5 Odpovědnost za veřejné služby

Obec má zodpovědnost za poskytování veřejné služby pouze v případě, že to stanoví přímo zákon. Dále v případech, kdy veřejnou službu vytváří, organizuje, usměrňuje, kontroluje a odpovídá za její finanční zajištění. V případě, že není něco stanoveno zákonem, je nutné vše určit ve smlouvách mezi zúčastněnými stranami. Je důležité vždy stanovit rozsah a parametry poskytované služby. (Halásek, 2004)

2.6 Rozdělení veřejných služeb

Služby jsou velice heterogenní skupina a existuje mnoho způsobů, jak služby dělit.

2.6.1 Služby podle funkce, kterou plní

Podle funkce, kterou služby plní, je můžeme rozdělit do čtyř základních kategorií:

- výrobní služby – pod výrobními službami si můžeme představit přímé či pomocné služby při výrobě jiných výrobků nebo služeb. Patří mezi zprostředkovatele produkce a pomáhají při mobilizaci zdrojů, rozvoji koncepce výrobků, organizaci práce a managementu výroby, distribuci a prodeji finální produkce.
- distribuční služby – tyto služby obstarávají distribuci, rozdělování a skladování výrobků a informací, přepravu lidí. Řadí se sem velkoobchodní činnosti, maloobchodní činnosti, telekomunikace, služby pošty a služby dopravní.
- osobní služby – jsou orientované na potřeby individuálních zákazníků. Zástupci této kategorie jsou služby kulturní, rekreační, hotelové, restaurační, zábavné, opravárenské, holičské a další.
- společenské – zpravidla bývají dotované státem a poskytují se na neziskových principech. Příkladem jsou služby ve zdravotnictví, vzdělávání, sociální a veřejné služby. (Tučková, 2013)

2.6.2 Služby podle způsobu realizace

Podle způsobu realizace můžeme služby rozdělit do dvou kategorií:

- tržní služby – tyto služby jsou nabízeny na trhu, můžeme je označit jako komerční služby
- netržní služby – tyto služby jsou vykonávány podle nutnosti sociálního a ekonomického prostředí

U některých služeb není jednoduché určit, zda jsou tržní či netržní. Má na to vliv ekonomické, sociální, technologické a také politické prostředí. Může se stát, že v jednom oboru vedle sebe fungují stejné typy služeb jak tržní, tak i netržní. Jako příklad můžeme uvést soukromé a veřejné univerzity, soukromé i veřejné nemocnice nebo soukromé a veřejné pečovatelské služby. (Michalová & Šuterová, 2004)

2.6.3 Služby podléhající veřejné regulaci

Příkladem služeb podléhající veřejné regulaci mohou být zdravotní, vzdělávací nebo komunikační služby. To, že tyto služby podléhají veřejné regulaci, znamená, že jejich ceny jsou řízeny státem nebo místní správou. Když vezmeme v potaz rozhodování o ceně služby, hrají zde velkou roli sociální a politická hlediska na rozdíl od hlediska ekonomického. Je důležité najít politickou shodu, aby se dosáhlo politického či sociálního cíle. Jako příklad můžeme uvést to, že došlo k zavedení poplatku za využití služeb na pohotovosti z důvodu, aby nedocházelo ke zneužívání těchto služeb a také aby se zlepšila kvalita těchto služeb. Ale obecně můžeme říci, že platby, které se vztahují ke zdravotní péči, jsou udržovány na celkem nízké úrovni, aby došlo ke zprostředkování služeb pro širokou veřejnost. Na rozdíl od tohoto můžeme uvést velmi vysoké poplatky za parkování v centrech měst nebo na navštěvovaných turisticky atraktivních místech. Cílem nastavení takto astronomických cen je snaha ulevit přetíženému centru města a zároveň chránit životní prostředí. V případě sociálních služeb se cenou stává přímé nebo nepřímé zdanění. Je obtížné určit cenu veřejných statků na jednotku služby. Pro zjišťování nepotřebujeme pouze čisté ekonomické náklady, ale i alternativní společenské náklady, které by vznikly, kdyby některé veřejné služby byly nedostupné. (Tučková, 2013)

2.6.4 Služby na základě povinnosti

Služby na základě povinnosti rozdělujeme:

- obligatorní – služby ze zákona povinné
- fakultativní – služby poskytované za podmíněk, že na ně má obec dostatečné finanční prostředky

Ve většině zemí Evropy jsou mezi obligatorní služby zařazeny následující činnosti:

- zajišťování všeobecné správy
- zajišťování bezpečnosti v obcích
- hospodaření s obecním majetkem
- územně plánovací činnost a stavební řízení
- péče o komunální domy a byty
- pohřební služby
- veřejně prospěšné služby – zásobování obyvatelstva vodou a energií. (Lacina et al., 2002)

„Téměř všude platí zásada, že stát na zajišťování obligatorních služeb městům a obcím přispívá prostřednictvím subvencí a dotací ze státního rozpočtu. Navíc stát dotuje i některé specifické činnosti, jež na obec přenáší.“ (Lacina et al., 2002)

Obce jsou podle Zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), §50 (1) povinny zajišťovat služby.

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména:

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata
- b) zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného zpracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území
- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí

- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin
- f) správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi

2.7 Vlastnosti veřejných služeb

Veřejné statky a služby jsou takové, které neprochází trhem, jsou spotřebovávány kolektivně, jsou potřebné pro společnost, a proto je veřejným zájmem jejich zabezpečení. Často je efektivní, když jsou poskytovány veřejnou správou.

Jako hlavní vlastnosti veřejných služeb jsou obvykle uváděny:

- nehmotnost
- neoddělitelnost ve smyslu neoddělitelnosti produkce a spotřeby s přímým kontaktem na uživatele služby
- nestálost ve smyslu nestejně kvality, kterou jednotliví uživatelé veřejné služby dostávají
- neskladovatelnost služby a zničitelnost služby, pokud není využita uživatelem
- nemožnost vlastnictví služby, lze vlastnit pouze právo na poskytnutí služby (Peková et al., 2008)

2.8 Kvalita služeb

Je těžké stanovit kvalitu neboli jakost u služeb. Kvalita poskytované služby je ovlivňována kvalitou lidského faktoru. Je důležité, aby poskytovatelé dbali na požadavky zákazníků z důvodu, že zákazník je přítomný v procesu poskytování služby.

Mezi hlavní kritéria poskytované služby patří:

- spolehlivost – vyjadřuje schopnost vykonat slíbenou službu na požádání zákazníka a její trvalé zabezpečení po požadovanou dobu
- pružnost
- vhodné prostředí
- odborná způsobilost
- vlídné zacházení
- dostupnost (Bednářová, 2013)

Kvalita u veřejných služeb je velmi důležitá. Jen těžko změní uživatel veřejných služeb poskytovatele, pokud je nespokojený s veřejnou službou. Poskytovatel by měl mít zájem na tom, aby byl uživatel se službou spokojený. Kvalitu můžeme hodnotit díky metodám hodnocení kvality veřejných služeb.

2.8.1 Metody hodnocení kvality veřejných služeb

Existuje více metod pro hodnocení kvality. Nejpoužívanějšími jsou ale ISO normy, CAF model, místní Agenda 21 a Benchmarking.

2.8.1.1 CAF

Model CAF (Common Assessment Framework) v překladu znamená Společný hodnotící rámec.

Vznikl na základě zadání Evropské sítě organizací veřejné správy (EUPAN), kde se setkávají úředníci z členských států Evropské unie. Jedná se o jednoduchý, volně přístupný a snadno použitelný model pro všechny typy organizací veřejného sektoru, do kterého se od svého vzniku registrovalo více než 3000 organizací veřejného sektoru z celé Evropy.

Model CAF se skládá z komplexu devíti kritérií, která umožňují realizovat sebehodnocení organizace. Kritéria jsou rozdělena do dvou částí:

- předpoklady – vedení, management lidských zdrojů, strategie a plánování, partnerství a zdroje
- výsledky – vztah k zákazníkům/občanům, vztah k pracovníkům, vztah ke společnosti, klíčové výsledky činnosti a výkonnosti. (Ministerstvo vnitra ČR: Podpora zavádění kvality ve veřejné správě)

2.8.1.2 ISO Normy

Zkratkou ISO rozumíme International Organization for Standardization. Jedná se o Mezinárodní organizaci pro standardizaci, která vytváří normy. Rok vzniku této organizace je datován na rok 1987.

ISO normy vychází ze soustavy norem ISO řady 9000:

- ISO 9000 – systém managementu jakosti – obsahuje základy, zásady a slovník. Jeho úkolem je uvést zúčastněné strany do problematiky managementu jakosti a představit základní požadavky na jeho podobu, která vyhovuje certifikaci.
- ISO 9001 – systém managementu jakosti – vyjadřuje požadavky, které vedou ke zvýšení spokojenosti zákazníků
- ISO 9004 – systém managementu jakosti – uvádí směrnice pro zlepšení výkonnosti (Bednářová, 2013)

2.8.1.3 Místní Agenda 21 (MA 21)

V roce 1992 na Summitu Země v Rio de Janeiro se zástupci 170 zemí světa dohodli na tom, jak systematicky směřovat k udržitelnému rozvoji.

Místní Agenda 21 je dobrovolný nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.

MA 21 se měří a sleduje pomocí sady kritérií kvality, která jsou zařazena do čtyř základních kategorií:

- „D“ – předpokládá organizační zajištění procesu MA 21
- „C“ – mírně pokročilá úroveň MA 21
- „B“ – pokročilá úroveň MA 21
- „A“ – nejvyšší kategorie MA 21 (Ministerstvo vnitra ČR: Podpora zavádění kvality ve veřejné správě)

2.8.1.4 Benchmarking

„Benchmarking je postup, při němž jsme tak skromní, že přiznáme, že je někdo jiný v něčem lepší, a potom... jsme tak chytří, že zjistíme, jak se jim v tom můžeme vyrovnat nebo je dokonce předstihnout“ (Nenadál et al., 2011).

Benchmarking vychází z anglického slova „benchmark“. Podstata této metody spočívá v tom, že jde o zlepšování se za pomoci učení se od druhých. Je to činnost, která stále trvá a jejím cílem je dosáhnout lepších výkonů.

Smyslem benchmarkingu je zjištění:

- jak si organizace vede v porovnání s ostatními, především pokud jde o výstupy z jeho činnosti
- jak je v organizaci nastavena personální, finanční a strategická politika.
- poznatky z dělání věcí druhých (Honus, 2004)

2.9 Státní správa a samospráva

2.9.1 Státní správa

Státní správa je nedílnou součástí veřejné správy. Jedná se o veřejnou správu vykonávanou státem. Představuje jednu z forem činnosti státu, a to formu, jejímž posláním je realizace výkonné moci státu. Struktura vykonavatelů státní správy je poměrně široká. Státní správu vykonávají subjekty, které mají celostátní působnost. Ty můžeme označit jako ústřední orgány státní správy. Státní správa je také realizovaná subjekty, jež mají omezenou místní působnost. Tyto subjekty bývají nazývány územními orgány státní správy. (Průcha, 2007)

2.9.2 Samospráva

Vykonávají ji orgány jiných subjektů než státu, pokud je na ně výkon veřejné správy delegován zákonem a trvale svěřen do jejich samostatné působnosti. Územní samospráva má zásadní význam pro výkon místní a regionální veřejné správy a pro demokratické uspořádání společnosti. Její nezastupitelný význam je zdůrazněn i tím, že její právní základ je zakotven v ústavě. Podle ústavy se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. (Česká republika, 1993)

2.9.3 Obce

Obce jsou základním územně samosprávným společenstvím občanů, jež mají právo na samosprávu. Obce jsou právnické osoby, mohou tedy nabývat práva a povinnosti. Jak již bylo zmíněno, mohou vlastnit majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Právním předpisem, který upravuje postavení všech obcí je zákon č. 128/2000 Sb. o obcích.

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

2.9.3.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva. Počet členů zastupitelstva se určuje podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu v rozsahu od 5 do 55 členů. Zastupitelstvo obce rozhoduje především ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Ve věcech patřících do přenesené působnosti rozhoduje pouze tam, kde to stanoví zákon. K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Pravomoci zastupitelstva jsou uvedena v §84 a §85, zákona č. 128/2000 Sb. o obcích.

2.9.3.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti je odpovědná zastupitelstvu. V oblasti přenesené působnosti je rada příslušná rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Přípravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Je tvořena starostou, místostarosty a dalšími členy volenými z řad zastupitelů. Počet členů rady je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí v obcích, kde má zastupitelstvo 15 a méně členů. V tomto případě vykonává její pravomoc starosta a zastupitelstvo.

2.9.3.3 Starosta

Starosta je orgánem, který zastupuje obec navenek. Jeho pravomoci jsou upraveny zákonem č.131/2000 Sb. o obcích. Starosta je volen zastupitelstvem a za výkon své funkce je zastupitelstvu odpovědný. Starostu v době jeho nepřítomnosti zastupuje, jedná a rozhoduje ve všech věcech, které jsou svěřeny starostovi, místostarosta určený zastupitelstvem obce. V obcích, kde se nevolí rada, přebírá starosta část pravomocí, které jinak přísluší radě. Některé úkony starosty vyžadují předchozí schválení zastupitelstva, nebo rady. Bez předchozího schválení jsou tyto úkony od počátku neplatné.

2.9.3.4 Zvláštní orgány

Zvláštní orgány obce bývají zřízeny na základě zvláštního zákona. Tyto orgány zřizuje starosta pro výkon přenesené působnosti. Obce s rozšířenou působností zřizují jako zvláštní orgán komisi pro sociální ochranu dětí. Dále sem můžeme řadit komisi pro projednávání přestupků, ale i komisi povodňovou. (Česká republika, 2000)

2.10 Veřejné služby v obci

Jedná se o službu ve veřejném či obecném zájmu, která je vytvořena, organizována a usměrňována orgánem veřejné správy k zabezpečení potřeb veřejnosti. Veřejným zájmem jsou požadavky společnosti, tedy občanů – voličů.

Veřejné služby se dají podle ministerstva vnitra dělit na:

- správní činnosti – chod obecních úřadů, výkon samosprávné působnosti a státní správy
- finanční podpory – spíše prostředkem k zabezpečování určitých věcných služeb (než samotnou službou)
- věcné veřejné služby jsou zejména:
 - sociální služby – sociální péče a pomoc občanům, kteří jsou zdravotně postižení nebo staří, mládeži, dětem, manželstvím a rodinám
 - zdravotnictví – ústavní péče, ambulantní péče, lázeňská péče, zdravotnická doprava, záchytné protialkoholní stanice, ochranná léčba apod.
 - školství – předškolní vzdělávání, základní školství, stravování žáků a studentů, tělovýchovné, volnočasové a sportovní aktivity
 - kultura – církve, knihovny, galerie, muzea, kulturní dědictví, památková péče
 - doprava – drážní doprava, plavba a vodní cesty, veřejná osobní silniční doprava
 - služby technické infrastruktury – zásobování energiemi, vodní hospodářství
 - obrana
 - vnitřní věci – bezpečnost a veřejný pořádek, požární ochrana, poštovní služby, civilní ochrana
 - životní prostředí – ochrana přírody a krajiny
 - informační služby aj.

U veřejné služby či služby v obecném zájmu nehraje důležitou roli ekonomické hledisko. Veřejné služby mohou být ziskové, ekonomicky vyvážené, ale může se stát, že jsou i ztrátové. Společnost tyto služby vyžaduje, ale náklady na ně jsou příliš vysoké. V tomto případě se ekonomické ztráty zaplatí z veřejných prostředků. Mezi tyto aktivity patří například provoz sociálních ústavů, část veřejné hromadné dopravy nebo kulturní zařízení. Veřejné služby ale mohou být i ekonomicky vyvážené. Ekonomicky vyváženými aktivitami může být například zásobování vodou, elektrickou energií či likvidace domovních odpadů. Někdy se tyto aktivity mohou stát i ziskovými. V tomto případě ale zařazení pod pojem veřejná služba dává orgánu veřejné správy oprávnění regulovat výši zisku a také aby zisk nebo alespoň jeho určitá část byly využity na rozvoj služby.

Jestli bude nebo nebude určitá veřejná služba zisková, nelze určit plošně. V některých obcích určitá veřejná služba zisková bude, a v jiných zase ne, v tomto případě musí obce hradit ztráty ze svého rozpočtu. Příkladem může být krytý bazén v Praze, kde se zastupitelé nemusí starat o ztráty, protože k nim nedochází. Oproti tomu kryté bazény v menších městech se bez dotací z obecního rozpočtu neobejdou. Větší města, jako již zmíněná Praha, však mají zase vyšší výdaje na jiné veřejné služby, neboť příjemci těchto veřejných služeb nejsou jen obyvatelé Prahy, ale také zde hrají roli například zahraniční hosté. Proto velikost obce má značný vliv na to, zda je veřejná služba ztrátová nebo zisková.

U některých veřejných služeb těžko spojíme finančně příjemce s poskytovatelem, tudíž tyto veřejné služby financuje přímo orgán veřejné správy. U státu tímto příkladem může být financování armády, policie, zdravotnictví. Na úrovni obce pak můžeme uvést veřejné osvětlení, údržbu zeleně a komunikací nebo úklid veřejných prostranství. Naopak za některé veřejné služby platí uživatel přímo jako například u likvidace odpadu nebo užívání veřejného koupaliště.

Veřejné služby nemusí poskytovat jen obce, ale i kraje, stát nebo jakákoliv právnická či fyzická osoba, která splní podmínky dané zákonem. Poskytovatelem některých veřejných služeb jsou přímo orgány veřejné správy (ministerstva, krajské nebo obecní úřady). Uživatelé veřejných služeb jsou v obecné rovině občané, kteří mohou vytvářet různé sociální skupiny. Tyto skupiny mají různé potřeby a požadavky. Cílem volených zástupců je dosažení rovnováhy mezi potřebou (poptávkou) občanů a poskytovanou službou (nabídkou) při efektivním využití finančních prostředků. Veřejné služby mohou být považovány za významný prostředek uskutečňování politiky rozvoje obcí (Halásek, 2004).

2.11 Povinnosti obce

Platí dvě základní samosprávné povinnosti:

- vytvářet podmínky pro povinnou školní docházku
 - Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- některé povinnosti při nakládání s komunálním odpadem
 - Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů

V těchto případech se jedná o to, že obec se stará o části veřejné služby, které poskytuje stát. Funguje zde princip subsidiarity. Princip subsidiarity spočívá v tom, že rozhodování o veřejných záležitostech má probíhat na nejnižší úrovni, a to co nejlépe občanům. Tento princip směřuje k tomu, aby rozhodnutí bylo efektivní a mohl se co nejlépe zajistit výkon rozhodnutí.

Tyto povinnosti stát financuje dvěma způsoby:

- přímé podílení – příspěvek na žáka nebo investiční dotace na výstavbu či rekonstrukci
- poplatek za službu – obec si může nárokovat poplatek za službu

Ten, kdo veřejnou službu vytvoří, musí zabezpečit i její financování.

Další povinností obce je řídit se při zadávání veřejných zakázek k zabezpečování veřejných služeb i při jejich financování legislativou EU. Dle § 2 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích: „*Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“ (Halásek, 2004)

3 Cíle a metodika

3.1 Cíl

Cílem bakalářské práce je prostřednictvím kombinace dotazníkového šetření a řízených rozhovorů se starosty vybraných obcí zanalyzovat situaci vybraných veřejných služeb ve zvolených obcích.

Konkrétně se práce zaměřuje na čtyři hlavní veřejné služby:

- školství
- jednotky integrovaného záchranného systému (zejména dobrovolní hasiči)
- sociální služby
- dopravní obslužnost

Pro dosažení tohoto cíle jsou formulovány čtyři hypotézy:

- starostové obcí aktuálně řeší kapacitu pro děti na základních a mateřských školách
- pokud je v obci zřízen sbor dobrovolných hasičů, podílí se na organizaci některých akcí v obci
- starostové zvažují rozšíření sociálních služeb v obci
- dopravní obslužnost je z pohledu starosty v obci dostatečná

Cílem této práce je nejen získat informace o současném stavu poskytování veřejných služeb, ale také identifikovat možnosti zlepšení a doporučení pro budoucí rozvoj a efektivnější fungování veřejných služeb ve zvolených obcích.

3.2 Zvolené obce

Zúčastněné subjekty byly vybrány s ohledem na specifická kritéria, přičemž výběr obcí reflektoval podobnost ve velikosti a geografickou lokalitu. Konkrétně byly vybrány obce v okrese České Budějovice, které splňovaly tato kritéria. Komunikace byla uskutečněna prostřednictvím přímého kontaktu s jednotlivými starosty obcí.

Konkrétně byly osloveny následující osoby ze zvolených obcí:

- Boršov nad Vltavou: Mgr. Jan Zeman
- Dubné: Božena Kudláčková
- Včelná: Miroslava Stránská

3.3 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. V úvodu práce je vypracována literární rešerše, na niž navazuje praktická část.

V úvodní části práce se zaměřujeme na definici základních pojmů spojených s veřejnými službami, abychom lépe porozuměli jejich povaze a fungování. Tento přehled nám umožní pochopit, jak jsou tyto služby v obci poskytovány, financovány a zabezpečovány, a zároveň se zabývá jejich rozdělením podle různých oblastí a funkcí, které plní. Dále se v této části práce zaměřujeme na vlastnosti veřejných služeb a metod hodnocení jejich kvality.

Součástí literární rešerše je zaměření se na konkrétní téma veřejných služeb v obci, kterými se dále zabývá praktická část bakalářské práce. Cílem zaměření se na veřejné služby v obci je poskytnout systematicky podložený vhled do problematiky veřejných služeb v obci, což následně slouží jako základ pro další účely bakalářské práce.

Praktická část práce je zaměřena na čtyři konkrétní veřejné služby ve zvolených obcích. Nejprve je provedena charakteristika zvolených obcí, která zahrnuje jejich velikost, demografické údaje a historii. Poté je realizováno dotazníkové šetření, jehož cílem je získat data o poskytovaných veřejných službách v těchto obcích. Dotazník obsahuje uzavřené otázky, které pokrývají klíčová témata veřejných služeb. Po vyplnění dotazníků následuje fáze řízených rozhovorů se třemi starosty, během nichž jsou rozebrány otázky a odpovědi z dotazníku a diskutuje se o konkrétních problémech v oblasti vybraných veřejných služeb v daných obcích.

Dále v praktické části bakalářské práce byla provedena analýza získaných dat z dotazníkového šetření a rozhovorů se starosty. Data z dotazníků i rozhovorů byla důkladně analyzována a interpretována s cílem získat ucelený obraz situace ve vybraných veřejných službách v daných obcích.

Na závěr práce bylo provedeno shrnutí získaných poznatků a formulace závěrů. Tyto závěry a doporučení jsou výsledkem analýzy a interpretace dat z dotazníkového šetření a porovnání s předpokládanými hypotézami. Metodika bakalářské práce umožňuje komplexní a strukturovaný přístup k problematice veřejných služeb ve zvolených obcích a vede k hlubšímu porozumění této problematice.

3.4 Řízené rozhovory se třemi starosty

Hlavní metodou výzkumu byly polostrukturované rozhovory s otevřenými otázkami, aby neomezovali odpovědi respondentů. Účelem bylo poskytnout takové prostředí, kde by tazatel a respondenti mohli diskutovat o tématu do hloubky.

Starostům byly na začátek kladeny úvodní otázky, abychom zjistili, jak dlouho jsou ve funkci, proč kandidovali na funkci starosty a jestli budou kandidovat i příští období. Na úvodní část navazuje hlavní část, kde jsou řešeny čtyři zvolené veřejné služby, které jsou řešeny více do hloubky. V závěrečné části je prostor pro starosty vyjádřit se k dalším veřejným službám, které nebyly zmíněny v hlavní části.

4 Charakteristika zvolených obcí

4.1 Boršov nad Vltavou

Obec Boršov nad Vltavou se nachází 6,5 km jihovýchodně od Českých Budějovic a asi 17,5 km severozápadně od Trhových Svinů. Leží na březích Vltavy na jižním okraji Budějovické pánve. Kolem obce prochází silnice č. 3 (E55). Počet obyvatel k roku 2023 je 2 031.

Obec je obklopena půvabnou krajinou, které dominuje řeka Vltava. Z návrší nad obcí se potěšíte pohledem na Českobudějovickou pánev posetou obcemi a obrátíte-li se zpět, pohlíží na vás majestátní hora Klet' se svými svahy. Za podívanou stojí i turistická stezka, která vede odtud Švehlovými sady přes Divčí Kámen až do Zlaté Koruny a otevírá další pohledy na krásné Povltaví.

Obrázek 1-Mapa katastrálního území obce Boršov nad Vltavou

Zdroj: Mapy.cz (2024)

Obec je tvořena z několika částí. Je to Boršov nad Vltavou, Jamné, Poříčí a Zahorčice.

Jamné

Malá vesnice, 9 km jihozápadně od Českých Budějovic, s malebnou návší obklopenou zemědělskými usedlostmi, z nichž mnohé jsou dekorovány drobnou štukatérskou

výzdobou. V obci žije přibližně 30 obyvatel, jejich počet se přes léto znásobí díky velké chatařské kolonii ve stráni nad Vltavou.

Poříčí

Leží na pravém břehu řeky Vltavy zhruba 6 km jihozápadně od Českých Budějovic. Dominantou je zde zámek Poříčí, který je nyní využíváný pro účely komunitního centra a nájemní byty.

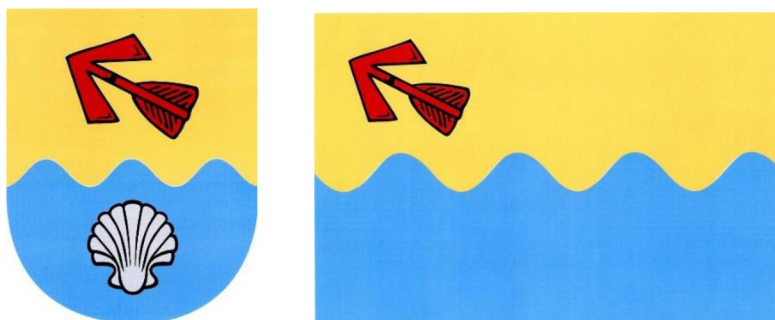
Zahorčice

Malá vesnice, 8 km jihozápadně od Českých Budějovic, vyrostla při silnici pod horou s návesním rybníčkem. V obci žije kolem 45 obyvatel, jejich počet se přes léto znásobí díky velké chatařské kolonii ve stráni nad Vltavou. Dnešní Zahorčice jsou zajímavé snoubením původní venkovské architektury s moderními trendy výstavby – nízkonákladovými domy stavěnými v různých částech obce.

Historie Boršova nad Vltavou

Nelze určit přesnou dobu založení obce Boršova nad Vltavou, protože nemáme k dispozici doklady o vzniku obce. Dá se říci, že jde ale o velmi starou osadu tohoto kraje. První písemná zmínka o vzniku obce pochází z roku 1261. V listině je zmíněno předávání kostela ve Veselí Vyšebrodskému klášteru. U této události je zmíněn svědek Albert z Boršova. Za zakladatele obce je pravděpodobně považován pan Boreš. Podle pana Boreše se údajně i obec Boršov jmenuje. Páni z Boršova pochází z mocného rodu pánů ze Strakonice a udržovali přátelské styky s mocným rodem Vítkovců – pánů z Rožmberka. V roce 1290 byla obec darována cisterciáckému klášteru ve Vyšším Brodě, který založil právě pan Vok z Rožmberka.

Obrázek 2-Znak a vlajka obce Boršov nad Vltavou

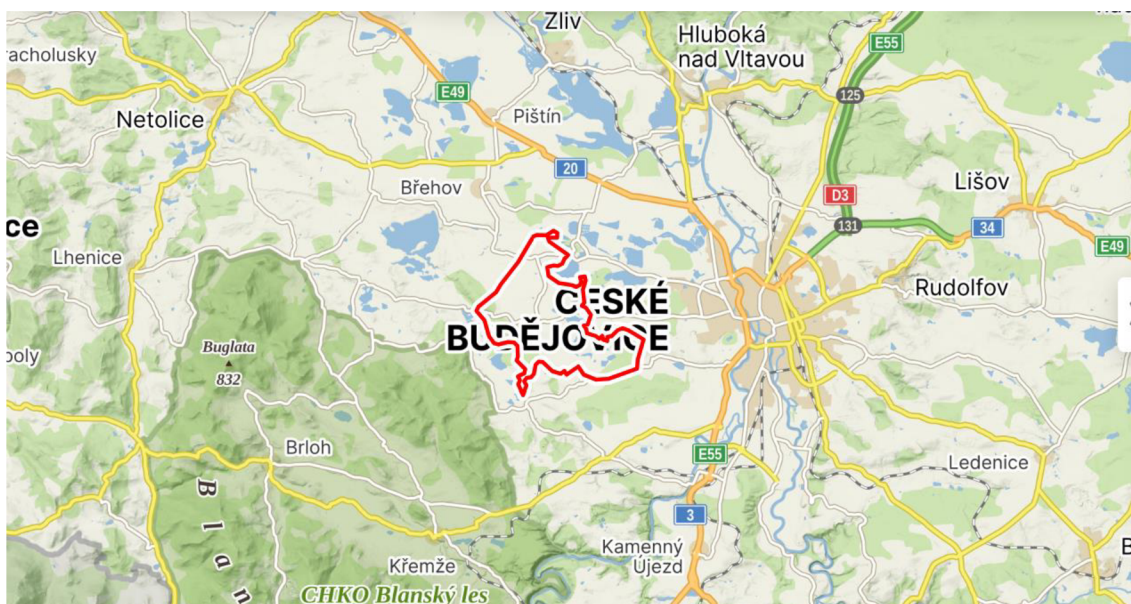

Zdroj: Obecní webové stránky

4.2 Dubné

Obec Dubné se nachází v Jihočeském kraji, v okrese České Budějovice. Leží 7 km západně od Českých Budějovic v malebné krajině mezi rybníky, pod úpatím prvních kopců Blanského lesa. Pokud nahlédneme do historie, nalezneme první písemné zmínky o Dubném v roce 1263. V současné době (6.11.2017) má Dubné celkem 1547 obyvatel. Množstvím rybníků, hrází, lesů a vyhlídkových míst je tato oblast výhodná zvláště pro pěší turistiku i cyklistiku. Obec je tvořena z několika částí, a to Dubné, Křenovice, Třebín a Jaronice.

Obrázek 3-Mapa katastrálního území obce Dubné

Zdroj: Mapy.cz (2024)

Dubné

V části Dubné najdeme 723 stálých obyvatel. Největší dominanta obce se nachází na návsi. Jedná se o kostel Nanebevzetí Panny Marie, jenž pochází už z roku 1390. Tuto informaci nalezneme v obecní kronice. Dále zde také najdeme první záznam o škole z roku 1659. Bývala přízemní o jedné třídě. Nová čtyřtřídní školní budova byla vystavěna v r. 1888 a 1. září 1963 byla otevřena nová základní devítiletá škola. Stará školní budova byla zrekonstruována a nyní se v ní nachází obecní úřad včetně matriky a obřadní síně. V obci má trvalé sídlo také mateřská škola, pošta, zdravotní středisko a římskokatolická farnost. Na návsi je možnost občerstvení, včetně stravování.

Největším podnikatelským subjektem v obci je Zemědělská společnost Dubné a. s. Na návsi vyniká nově opravený pomník padlých z 1. a 2. světové války. V Dubném působí jednotka Sboru dobrovolných hasičů, která je zařazena do záchranného systému okresu. Dubné má vlastní čistírnu odpadních vod, na niž je také napojena část Křenovice.

Obrázek 4-Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Dubném

Zdroj: Obecní webové stránky

Křenovice

Další část obce se nazývá Křenovice. Jsou druhou největší obcí po Dubném. V této části je 430 obyvatel. Občanům i návštěvníkům jsou k dispozici dva hostince, které lze využít k příjemnému posezení i občerstvení. Na návsi se nachází pomník padlých z 1. světové války. Velmi aktivní je zde místní skupina Českého červeného kříže a sbor dobrovolných hasičů.

Třebín

Třebín má 248 obyvatel. Na návsi se nachází kaple se zvoničkou a dále můžeme zmínit Třebínský rybník, v jehož blízkosti je oddechová parková zóna, kde najdeme dětské hřiště, tenisový kurt, hřiště na nohejbal i plážový volejbal.

Jaronice

Poslední částí obce jsou Jaronice. Je to nejmenší vesnička a má 146 stálých obyvatel. Celé území má charakter venkovního osídlení bez průmyslové výroby. Některá stavení slouží pouze k rekreaci. V Jaronicích je opraven památník padlých z 1. světové války.

Historie Dubného

Obec Dubné (původně Duben, Dubný, Dubná) bývala farní vsí Budějovic. Poprvé je o ní zmínka v Zemských deskách z r. 1263, kdy o ní psal rytíř Sudslav z Dubného. Později, v r. 1354 se uvádí Vyšemír, po něm Nedamír a Beneš z Dubného (1390-1424). Ve 13. – 14. století byl v Dubném kostel a dvě tvrze, které však nevznikly ve stejnou dobu. Tyto tvrze rozdělovaly Dubné na dvě části. První tvrz stávala přibližně v místě dnešní fary a byla obehnána příkopem. Druhou tvrz obývali v 15. století Benešové z Dubného, později Dubenští z Chlumu. Po jejich vymření se o tuto část dělilo šest dědiček, které způsobily roztržení Dubného na malé části. Poloha druhé tvrze, jakož i okolnosti, za kterých došlo ke spojení Dubného do jednoho celku, nelze z historických pramenů doložit.

Obrázek 5-Znak a vlajka obce Dubné

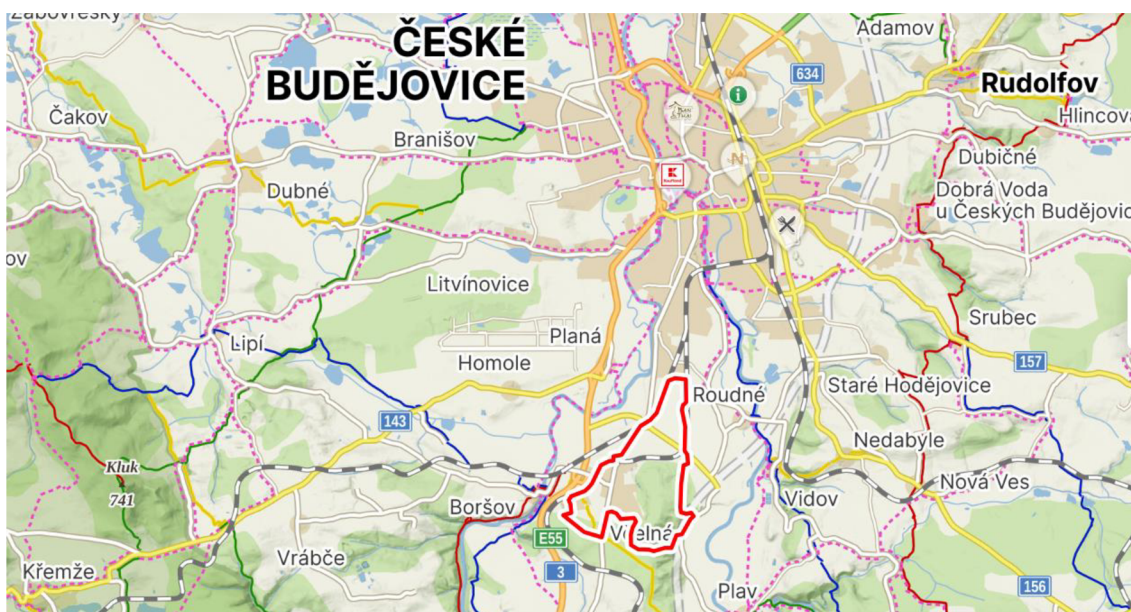

Zdroj: Obecní webové stránky

4.3 Včelná

Se nachází v Jihočeském kraji, v okrese České Budějovice. Leží necelých 6 km jižně od centra Českých Budějovic. Prostírá se na mírném úbočí nad Českobudějovickou pánví. V posledních letech v obci výrazně přibýlo rodinných a bytových domů. Počet obyvatel k roku 2023 je 2284 osob. Obec z velké části obklopuje les a je rovněž v dosahu městské hromadné dopravy. Obyvatelé zde mají k dispozici obchod s potravinami, pekárnu a restauraci.

Obrázek 6-Mapa katastrálního území obce Včelná

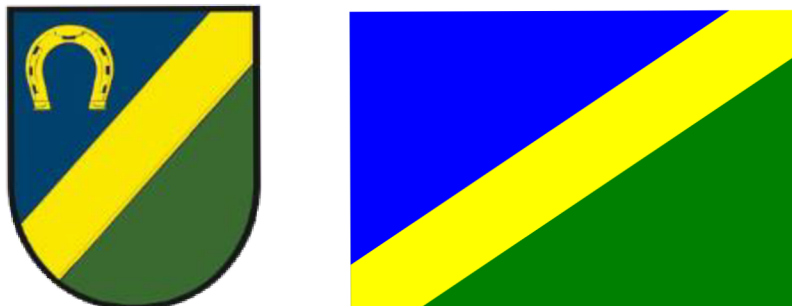
Zdroj: Mapy.cz (2024)

Historie Včelné

Vznik Včelné je datován rokem 1784. Osada vznikla spontánně při nové císařské silnici z Budějovic do Lince, v polovině cesty mezi Kamenným Újezdem a Rožnovem. Po výstavbě silnice zůstal na staré trase opomíjen poříčský hostinec. Majitel žádal o povolení k jeho přeložení k nové silnici, avšak jeho žádost byla budějovickými úřady zamítnuta. Hostinec, později známý Kalkušovec čp. 13, byl tedy jako jeden z prvních domů budoucí Včelné postaven bez povolení. Kolem něho vyrůstaly v lesním průseku podél silnice domy další. Původní obyvatelstvo osady bylo asi z poloviny české a z poloviny německé. Historicky je Včelná spjata se starším Poříčím. Zcela samostatnou obcí je od roku

1930. K odluce od Poříčí došlo z iniciativy poříčských občanů. Poříčí samotné později zaniklo sloučením s obcí Boršov nad Vltavou.

Obrázek 7-Znak a vlajka obce Včelná

Zdroj: Obecní webové stránky

5 Dotazníkového šetření

- 1) Jak dlouho vykonáváte funkci starosty?
- 2) Dochází ke vzájemné kooperaci mezi zřizovatelem a vedením ZŠ a MŠ?
- 3) Řešíte problémy týkající se kapacity pro děti v ZŠ a MŠ?
- 4) Které jednotky IZS se nacházejí ve vaší obci?
- 5) Pokud je ve vaší obci SDH, podílí se na organizaci některých akcích v obci?
- 6) Jaké sociální služby poskytuje občanům?
- 7) Zvažujete rozšíření sociálních služeb?
- 8) Je dopravní obslužnost ve vaší obci dostatečná?
- 9) Bylo Vám vyhověno při požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti?
- 10) Chybí dle vašeho názoru v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna?

5.1 Výsledky dotazníkového šetření

- 1) starosta Boršova nad Vltavou – více než dvě volební období
starostka Dubného – více než dvě volební období
starostka Včelné – méně než dvě volební období
- 2) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ano
starostka Včelné – ano
- 3) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ne
starostka Včelné – ne
- 4) starosta Boršova nad Vltavou – jednotka požární ochrany – dobrovolní hasiči
starostka Dubného – jednotka požární ochrany – dobrovolní hasiči
starostka Včelné – žádná
- 5) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ano
starostka Včelné – nezodpovězeno
- 6) starosta Boršova nad Vltavou – sociální služby pro seniory
starostka Dubného – sociální služby pro seniory
starostka Včelné – sociální služby pro seniory
- 7) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ano
starostka Včelné – ano
- 8) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ne
starostka Včelné – ano
- 9) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ne
starostka Včelné – ano
- 10) starosta Boršova nad Vltavou – ano
starostka Dubného – ano
starostka Včelné – ne

6 Řízené rozhovory se třemi starosty

6.1 Rozhovor se starostou Boršova nad Vltavou

6.1.1 Úvodní část

- **Jak dlouho vykonáváte funkci starosty?**

Starosta Boršova nad Vltavou odpověděl, že funkci vykonává již čtvrté volební období, a to od roku 2010.

- **Co vás přesvědčilo kandidovat na funkci starosty?**

Starosta Boršova nad Vltavou uvedl, že ho lákalo si to vyzkoušet a že ho baví rozhodovat.

- **Uvažujete o kandidování na funkci starosty i v dalším volebním období?**

Starosta Boršova nad Vltavou uvedl, že nedokáže odpovědět na otázku z důvodu, že ještě není rozhodnut a že nad touto otázkou sám přemýšlí.

6.1.2 Hlavní část

Školství

V Boršově nad Vltavou se nachází mateřská škola i základní škola. Základní škola je zde zřízena pouze pro první stupeň. Základní školu a mateřskou školu v Boršově nad Vltavou navštěvují hlavně místní děti, ale i děti z okolních vesnic, a to především z Vrábče, Včelné, Homol a Plané.

- **Jaká je spolupráce s vedením ZŠ a MŠ?**

Starosta Boršova kladl důraz na důležitost vzdělání, a tudíž je i toho názoru, že kooperace zřizovatele a vedení školy je velmi důležitá, a proto se jí snaží co nejvíce zlepšovat, aby to vedlo i ke zlepšení školy.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v ZŠ a je tato kapacita naplněna?**

Starosta Boršova nad Vltavou odpověděl, že v současné době školu navštěvuje kolem 170 žáků a kapacita je zcela naplněna.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v MŠ a je tato kapacita naplněna?**

Aktuálně se dle starosty v Boršově nad Vltavou nacházejí čtyři třídy s rozšířenou kapacitou a ta je také zcela naplněna.

- **Jak jste řešili problémy s kapacitou pro děti v ZŠ a MŠ v minulosti a řešíte je stále?**

Starosta Boršova nad Vltavou odpověděl, že po jeho nástupu do funkce školu navštěvovalo kolem 60 žáků, v současné době školu navštěvuje okolo 170 žáků a zároveň probíhá další rozšiřování, při kterém dojde k navýšení kapacity na 240 žáků. Na toto rozšíření základní školy je rozpočet 32,5 milionů Kč, přičemž byla získána dotace ve výši 20 milionů Kč. Dalším starostovým plánem do budoucna je postavit školu i pro druhý stupeň společně s novou tělocvičnou. Co se týká mateřské školy, dojde k rozšíření o pátou třídu, která by měla být zřízena do konce tohoto roku. Rozpočet na zřízení nové třídy je stanoven na 19 milionů Kč a dotace činí 15 milionů Kč.

Jednotky IZS se zaměřením na dobrovolné hasiče

- **Pokud máte v obci SDH, je v obci zřízena i zásahová jednotka a kolik má členů?**

V Boršově nad Vltavou je zřízena zásahová jednotka JPO III. Tato jednotka počítá 15 členů a je otevřena i pro další nové členy. Podle starosty Boršova nad Vltavou je jednotka aktivní a v nemalé míře se účastní hasičských zásahů. Zřízení hasičské jednotky vyžaduje i její financování.

- **Jakým způsobem je SDH a zásahová jednotka financována?**

Z rozpočtu obce jde přibližně 200 tisíc Kč ročně zásahové jednotce. K obci náleží i SDH dalších částí obce, jedná se o SDH Jamné a SDH Zahorčice. Tyto SDH dostávají roční finanční dar v částce 20 tisíc Kč. Větší finanční zásah čeká obec v budoucích letech, neboť chce postavit v Boršově nad Vltavou hasičárnu. Hasiči mají aktuálně pouze pronajatou garáž a obec jim platí pronájem 120 tisíc Kč ročně.

- **Čerpáte dotace pro SDH?**

Obec čerpá pravidelné dotace na vybavení a ty se pohybují kolem 50 tisíc Kč ročně. Dále pak obec využila dotaci na nákup dopravního prostředku pro hasiče a zaplatila tak přibližně polovinu pořizovací ceny.

- **Jaké akce organizují nebo se na nich podílí SDH?**

Starosta Boršova nad Vltavou odpověděl, že se jedná o kulturní akce jako jsou plesy nebo velmi oblíbené a navštěvované divadlo v Zahorčicích, kde vystupují sami hasiči. Dále pak sportovní akce Reuter Run, Vltava Run a mistrovství ČR v říčním maratónu na paddleboardech, kde hasiči zajišťují bezpečnost těchto akcí. Hasiči pořádají i akce pro děti, jednou z nich je i akce Hasiči dětem. Co se týká přímo hasičských akcí, tak

se pravidelně koná v Boršově nad Vltavou hasičská soutěž jednou ročně a SDH Jamné a SDH Zahorčice formou hasičských soutěží oslavují výročí založení. Boršovští hasiči navštěvovali hojně i další hasičské soutěže, ale tento zájem dle starosty opadl díky zestárnutí generace. Předpokládá však, že se zájem v budoucích letech opět vrátí. V SDH Zahorčice mají historickou stříkačku, se kterou se účastní různých akcí a tuto stříkačku můžeme spatřit i v některých filmech. Starosta Boršova nad Vltavou na závěr uvedl, že dle jeho názoru jsou hasiči nedílnou součástí obce a kdykoliv je třeba, obrátí se na ně. Jako příklad výpomoci uvedl pomoc při vyklizení školy před začátkem rekonstrukce.

Sociální služby

- **Jaké sociální služby poskytlujete seniorům?**

Starosta Boršova nad Vltavou odpověděl, že obec spolupracuje při poskytování sociálních služeb se společností Ledax a s Charitou České Budějovice. Společnost Ledax v obci Boršov nad Vltavou zajišťuje terénní odlehčovací službu nejčastěji ve formě zajištění stravování pro seniory. Obec dále poskytuje seniorům možnost různorodých výletů, které se konají přibližně třikrát do roka a většinou se jich účastní i sám starosta. Obec také organizuje setkávání seniorů k různým příležitostem, jako je Den matek nebo předvánoční setkání. Jako raritu starosta uvedl, že byla v Boršově zřízena univerzita třetího věku. V průběhu roku probíhají přednášky pro seniory nejen z Boršova nad Vltavou, ale i okolí. Přednášky navštěvuje zhruba třicet seniorů. Starosta zmínil, že i on je součástí univerzity, že zde přednáší. V Boršově nad Vltavou se nachází i dětský domov. Zřizovatelem dětského domova je Jihočeský kraj. V domově žije třicet dva dětí a obec s dětským domovem spolupracuje.

- **Jak byste chtěl rozšířit sociální služby?**

Starosta uvedl, že by chtěl rozšířit sociální služby zajištěním obědů pro seniory ze školní jídelny. Je to však velmi náročné z důvodu hygienických předpisů, kdy se nesmí potkat děti společně se seniory ve stravovacích prostorech. Chtěl by zajistit postavení jídelny, kde by se vařilo pro děti ze školy, školky, ale i pro seniory. Dětem by bylo jídlo dovezeno do jídelních prostor školy a školky a senioři by se tak mohli stravovat v prostorách jídelny. Další rozšíření by se týkalo postavení obecních bytů, které obci chybí. Pod stavebním povolením je projekt s devíti byty, který by měl mít bezbariérový přístup. Obec ale čeká na vhodný dotační titul, aby mohl tento projekt

realizovat. Starosta se nechystá zatím v obci zřizovat žádný dům pro seniory, je toho názoru, že zajištění bydlení pro seniory by se měla ujmout hlavně rodina.

Dopravní obslužnost

- **Jaká je dopravní obslužnost ve vaší obci?**

Starosta odpověděl, že v obci Boršov nad Vltavou je situace taková, že občané mají možnost využívat městskou hromadnou dopravu, kterou zajišťuje Dopravní podnik města České Budějovice, dále pak linkové autobusy společnosti GW BUS a vlakovou dopravu společnosti GW TRAIN. V Jamném a Zahorčicích je možnost dopravní obslužnosti pouze jedna, a to linkové autobusy společnosti GW BUS. Starosta zmínil nejen otázku na dopravní obslužnost, ale i téma týkající se integrovaného dopravního systému. Jedná se o to, že si člověk může předplatit tarif na různé časové období a pohybovat se vybranými dopravními prostředky v určité lokalitě. Dle starosty však tuto možnost příliš občanů nevyužívá, přestože je to ve většině případů finančně výhodnější. Důvod, proč to občané nevyužívají, je podle něj fakt, že o tom většina občanů není informována.

- **Z jakého důvodu je, nebo není dopravní obslužnost dostatečná?**

Dopravní obslužnost dostatečná dle starosty Boršova nad Vltavou je. Největší zásluhu na dostatečnosti má městská hromadná doprava a konkrétně linka 7, která do Boršova nad Vltavou jezdí v pravidelných intervalech. Jako výhodu obce uvedl, že z Boršova nad Vltavou je možné se dostat do Českých Budějovic i po cyklostezce. Zmínil také, že se aktuálně řeší i stavba cyklostezky z Boršova nad Vltavou do Zlaté Koruny.

- **Jak vám bylo, nebo nebylo vyhověno při požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti?**

Co se týká vyhovění požadavku na rozšíření dopravy, starosta uvedl dva konkrétní příklady. První z nich se řešil před čtyřmi lety, kdy přestal do přilehlých částí obce Jamné a Zahorčice jezdit Dopravní podnik města České Budějovice. Ten byl ale okamžitě nahrazen společností GW BUS, a tudíž byl problém vyřešen. Jízdní řád ani cena se nezměnila, takže to občané ani nezaznamenali. Další požadavek souvisí s aktuálním rozšiřováním průmyslové zóny poblíž Boršova nad Vltavou. U průmyslové zóny vznikla prozatímní zastávka, kde budou jezdit autobusy Dopravního podniku města České Budějovice a také autobusy společnosti GW BUS.

- **Jakou částkou se obec podílí na financování dopravní obslužnosti?**

Na městskou hromadnou dopravu se pohybuje příspěvek z rozpočtu obce kolem 1 100 000 Kč ročně.

6.1.3 Závěrečná část

- **Chybí dle vašeho názoru v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna?**

Na otázku, zda chybí v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna, uvedl starosta Boršova nad Vltavou, že ano. V obci dle jeho názoru chybí zdravotnická služba. Nenachází se zde žádný praktický lékař. Starosta ještě znovu kladl důraz na již zmíněnou veřejnou službu, která se týká vzdělávání, a to konkrétně absence druhého stupně základní školy.

6.2 Rozhovor se starostkou Dubného

6.2.1 Úvodní část

- **Jak dlouho vykonáváte funkci starosty?**

Starostka Dubného odpověděla, že tuto funkci vykonává již páté volební období. Ve funkci starostky je od roku 2006.

- **Co vás přesvědčilo kandidovat na funkci starosty?**

Starostka Dubného se odvolala na svou minulost. Od roku 1994 působila v zastupitelstvu obce a v radě obce a postupně se na pozici starostky vypracovala.

- **Uvažujete o kandidování na funkci starosty i v dalším volebním období?**

Starostka Dubného měla v této otázce jasno, že kandidovat na funkci starostky již nebude, neboť se zanedlouho chystá do starobního důchodu. Starostka by ale chtěla nadále být součástí obce z důvodu předávání zkušeností a plynulému přechodu nově zvoleného starosty.

6.2.2 Hlavní část

Školství

V Dubném se nachází mateřská škola i dvoustupňová základní škola. Základní škola v Dubném slouží pro děti z Dubného, ale i okolních vesnic, protože je spádovou školou pro dalších 10 obcí.

- **Jaká je spolupráce s vedením ZŠ a MŠ?**

Kooperace zřizovatele a vedení školy je pro starostku Dubného velmi důležitá a snaží se kooperaci co nejvíce zlepšovat. Zmínila, že občas dochází k rozdílným názorům na některé věci z hlediska věkového rozdílu ředitele školy a starostky. Ředitel školy se snaží jít cestou moderní školy, což starostka ne vždy kvituje, avšak prý po vysvětlení dojde ke kompromisu a spokojenosti obou stran.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v ZŠ a je tato kapacita naplněna?**

Aktuální kapacita na základní škole je dle starostky 455 žáků. Aktuálně je kapacita naplněna a prozatím je dostačující.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v MŠ a je tato kapacita naplněna?**

V mateřské škole v Dubném je kapacita čtyři třídy s rozšířenou kapacitou a ta je naplněna a prozatím je dostačující.

- **Jak jste řešili problémy s kapacitou pro děti v ZŠ a MŠ v minulosti a řešíte je stále?**

V Dubném byla situace s kapacitou na základní škole taková, že v roce 2018 byla naplněna maximálně. Ve stejném roce došlo i k zahájení rozšíření školy, kdy byl přistaven nový pavilon. Došlo k navýšení kapacity z 350 na 455 žáků. Rozpočet na výstavbu nového pavilonu byl okolo 45 milionů Kč a dotace byla ve výši 39 milionů Kč. S rozšířením školy v dalších letech souvisela i výstavba nového parkoviště a nové tělocvičny. Rozpočet na tělocvičnu byl cca 25 milionů Kč a dotace činila 20 milionů Kč. Na další rozšíření by aktuálně chyběly finanční prostředky i pozemky.

Jednotky IZS se zaměřením na dobrovolné hasiče

- **Pokud máte v obci SDH, je v obci zřízena i zásahová jednotka a kolik má členů?**

Obec Dubné má zásahovou jednotku JPO III s 12 členy a nebrání se příchodu nových členů. Starostka zmínila, že zásahová jednotka v Dubném je velmi chválena a ve většině případů se k zásahům dostaví.

- **Jakým způsobem je SDH a zásahová jednotka financována?**

Co se týká financování, starostka uvedla, že financování zásahové jednotky závisí na její aktuální potřebě a že ve většině případů není problém s vyhrazením financí pro zásahovou jednotku. Dále k obci také patří i SDH Jaronice, SDH Křenovice a SDH Třebín. Další SDH dostávají finance formou ročního finančního daru, a to ve výši 40 tisíc Kč pro SDH Křenovice a 25 tisíc Kč pro SDH Jaronice a SDH Třebín.

- **Čerpáte dotace pro SDH?**

Obec čerpá různé dotace na vybavení. Konkrétní příklad využití dotace uvedla starostka dotaci na dopravní prostředek pro přepravu hasičů. Tuto dotaci využila obec dvakrát, a to pro zásahovou jednotku v Dubném a dále pak pro SDH Křenovice. Další dotaci obec čerpala na vybavení technického zázemí v hasičárně. Starostka také uvedla, že ze strany hasičů by byl zájem o nové hasičské auto. Toto téma dle starostky není zatím aktuální kvůli velkému zásahu do rozpočtu obce. Starostka si je ale vědoma, že jednou to obec řešit bude.

- **Jaké akce organizují nebo se na nich podílí SDH?**

Starostka Dubného uvedla, že se hasiči podílejí na organizaci některých akcí v obci. Jako konkrétní příklady kulturních akcí uvedla organizaci plesů, zajištění celého průběhu v případě dubenské poutě. Dále se pak podílejí na organizaci charitativní akce Dubenský běh pro dobrou věc. Co se týká hasičských akcí, pravidelně se koná hasičská soutěž v Jaronicích, Křenovicích i v Třebíně. Všechny zmíněné SDH se aktivně účastní hasičských soutěží. SDH Jaronice dokonce na úrovni extraligy ČR v požárním útoku. SDH Křenovice a SDH Třebín na úrovni Jihočeské hasičské ligy. Za zmínku stojí i zájem o požární sport v řadách dětí, které se také účastní různých soutěží. Hasiči pořádají i řadu akcí pro děti, typickým příkladem jsou dětské dny.

Sociální služby

- **Jaké sociální služby poskytujete seniorům?**

V Dubném se nachází bytový dům pro seniory s podporovaným bydlením, který je poskytován od roku 2023. Kapacita tohoto domu je naplněna a obec má v pořadníku i další zájemce. Je zde dvacet pět bytů a z toho čtyři dvoulůžkové. Na bytový dům pro seniory s podporovaným bydlením obec čerpala dotaci ve výši 12 milionů Kč, ale musela si vzít i státní úvěr ve výši 30 milionů Kč. V bytovém domě není poskytována stálá pečovatelská služba. Obec má podepsanou smlouvu se společností Ledax. U

společnosti Ledax si mohou senioři, nejen z bytového domu, objednat jejich služby. Nejčastější požadované služby jsou dovoz obědů, nákupu nebo úklid bytů. Obec na poskytované služby přispívá měsíčně 1000 Kč na osobu. Vzhledem k čerpání dotace jsou určeny tři podmínky pro žadatele do bytového domu. První podmínkou je věk nad šedesát pět let, dále pak nedosáhnout vyššího příjmu více než 30 000 Kč. Tato podmínka se každý rok mění. Třetí podmínkou je nevlastnit nemovitost. Pokud nedojde k obsazení bytu do tří měsíců, je možnost pronajmout byt i žadatelům, kteří nesplní všechny podmínky. Tento pronájem je však krátkodobý, a to na jeden rok. Dále obec čerpá dotaci na kulturní program pro seniory, který probíhá přibližně jednou za čtrnáct dní. Program je velice různorodý, jak uvedla starostka např. trénink paměti, jóga, prohlídka divadla, pečení cukroví. Vzhledem k zajištění programu by starostka uvítala větší zájem ze strany seniorů. Naopak velký zájem je o setkání seniorů v kulturním domě, které se koná jednou za rok. Pod záštitou Červeného kříže se pro seniory konají zájezdy například do termálních lázní.

- **Jak byste chtěla rozšířit sociální služby?**

Co se týká rozšíření sociálních služeb starostka Dubného zmínila zařízení školních obědů pro seniory. Dále jen zmínila, že už ji žádné aktuálně vhodné rozšíření nenapadá, ale je otevřená nápadům ze strany občanů.

Dopravní obslužnost

- **Jaká je dopravní obslužnost ve vaší obci?**

V Dubném a v přilehlých částech obce jezdí převážně linkové autobusy společnosti GW BUS.

- **Z jakého důvodu je, nebo není dopravní obslužnost dostatečná?**

Dopravní obslužnost dle starostky dostatečná není. Problémem jsou víkendové spoje, kterých není přímo v Dubném dostatek. Dále jsou nedostatečné spoje v přilehlých částech obce, a to zejména v Jaronicích a v Třebíně. Jako hlavní nedostatek dopravní obslužnosti považuje starostka to, že občanům chybí cyklostezka z Dubného do Českých Budějovic. Mnoho občanů Dubného využívá, převážně v letních měsících, k přepravě do zaměstnání kolo. Nejčastější trasa, kterou občané volí, vede po frekventované silnici, což je poměrně nebezpečné. Stavba cyklostezky by byla ale náročná z hlediska finanční stránky a také to souvisí s náročným získáním pozemků pro stavbu cyklostezky.

- **Jak vám bylo, nebo nebylo vyhověno při požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti?**

Starostka uvedla, že sice nabídka přišla, ale nebyla pro obec výhodná, tudíž ji byla nucena odmítnout. Jednalo se o rozšíření dopravní obslužnosti v Třebíně. Obec vznesla požadavek, aby do Třebína jezdila městská hromadná doprava, kterou zajišťuje Dopravní podnik města České Budějovice. Nabídka byla ale finančně vysoká pro rozpočet obce a zahrnovala jen přibližně dva jízdny spoje denně, tudíž by to nevedlo k vyřešení problému nedostatečnosti dopravní obslužnosti. Do budoucna by chtěla starostka požadovat zřízení nové autobusové zastávky v obci Dubné. Konkrétně by se jednalo o zastávku u bytového domu pro seniory, který se nachází na okraji obce a senioři to mají do centra, a tudíž i na autobusovou zastávku poměrně daleko. Starostka si je vědoma, že zřízení zastávky nebude jednoduché z důvodu bezpečnostních podmínek a dalších náležitostí zřízení nové autobusové zastávky.

- **Jakou částkou se obec podílí na financování dopravní obslužnosti?**

Obec se nepodílí na financování dopravní obslužnosti, protože dopravní obslužnost zajišťují pouze linkové autobusy, které jsou financovány z rozpočtu kraje.

6.2.3 Závěrečná část

- **Chybí dle vašeho názoru v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna?**

Na otázku, zda chybí v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna, uvedla starostka Dubného, že ano. Dle jejího názoru v obci chybí zdravotnická služba. V obci Dubné je pouze praktický lékař pro dospělé a starostka zmínila, že by bylo pro občany přínosné, aby zde byl i například pediatr a stomatolog.

6.3 Rozhovor se starostkou Včelné

6.3.1 Úvodní část

- **Jak dlouho vykonáváte funkci starosty?**

Starostka Včelné odpověděla, že funkci vykonává druhé volební období, a to od roku 2018.

- **Co vás přesvědčilo kandidovat na funkci starosty?**

Starostka zmínila dřívější nespokojenost s fungováním obce, že obec stagnovala, a proto se rozhodla kandidovat.

- **Uvažujete o kandidování na funkci starosty i v dalším volebním období?**

Starostka Včelné uvedla, že by tuto funkci ráda obhájila.

6.3.2 Hlavní část

Školství

V obci Včelná se nachází pouze mateřská škola, spádovou školu má v Českých Budějovicích.

- **Uvažujete o zřízení ZŠ?**

Starostka odpověděla, že na to obec nemá momentálně pozemky. Je si však vědoma tlaku občanů na zřízení základní školy.

- **Jaká je spolupráce s vedením MŠ?**

Starostka uvedla, že v minulosti byla spolupráce s vedením MŠ obtížnější, ale díky nové ředitelce, která je ve funkci druhým rokem se situace významně zlepšila.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v MŠ a je tato kapacita naplněna?**

Aktuální kapacita je dle starostky pět tříd s rozšířenou kapacitou a ta naplněna je.

- **Jak jste řešili problémy s kapacitou pro děti v MŠ v minulosti a řešíte je stále?**

Ve Včelné došlo v roce 2017 k navýšení kapacity v mateřské škole ze tří tříd s rozšířenou kapacitou na čtyři třídy s rozšířenou kapacitou. Zároveň došlo k rekonstrukci technického zázemí. V roce 2022 byla postavena nová budova školky s jednou třídou. Výstavba nové třídy byla financována pouze z rozpočtu obce. Dotace byla čerpána pouze na vybavení nové třídy. Obec další rozšíření kapacity neřeší z důvodu, že nemá další prostory na rozšíření kapacity.

Jednotky IZS se zaměřením na dobrovolné hasiče

V obci není aktivní SDH, tudíž byly starostce položeny jiné otázky, které s tímto tématem souvisejí.

- **Která obec zajišťuje pro vaši obec požární ochranu a jak to zasahuje do rozpočtu obce?**

Starostka Včelné uvedla, že požární ochranu zajišťuje zásahová jednotka z Boršova nad Vltavou. Obec za tuto službu zajištění požární ochrany v jejich obci platí 20 tisíc Kč ročně.

- **Kdo zajišťuje organizaci akcí v obci?**

Organizaci akcí v obci zajišťuje spolek Včelňáci. Sama starostka obce Včelná je součástí tohoto spolku.

Sociální služby

- **Jaké sociální služby poskytujete seniorům?**

Aktuálně obec Včelná nabízí pouze terénní služby pro seniory pod záštitou společnosti Ledax. Tato služba však není příliš využívána. Starostka uvedla, že službu využívají přibližně dva senioři. Obec na terénní služby pro seniory přispívá čtvrtletně 1000 Kč na osobu. Dále zajišťuje minimálně jednou do roka výlet pro seniory a také adventní setkání seniorů.

- **Jak byste chtěla rozšířit sociální služby?**

Ohledně rozšíření sociálních služeb starostka uvedla, že vzniká projekt na dům pro seniory, kde by společnost Ledax měla zajišťovat sociální služby pro seniory. Dům by měl mít kapacitu pro 37 klientů. Financovat by chtěla obec tento dům primárně ze svého rozpočtu, kdy má již předschválený úvěr a dále pak čerpat krajskou dotaci. Starostka zmínila, že určitě nebudou žádat o státní dotaci z důvodu náročných podmínek. Dům by měl sloužit primárně seniorům Včelné. Obec nastaví podmínky pro žadatele, ale aktuálně tyto podmínky ještě známe nejsou. Nebyl proveden průzkum, zda bude ze strany seniorů o tento dům zájem. Starostka počítá i s možností, že pokud se nenaplní kapacita seniory, bude dům sloužit i pro ostatní, zmínila například matky samoživitelky. Ve Včelné probíhá rekonstrukce prostoru hostince, kde vznikne tělocvična pro účely sportovního zázemí hlavně pro děti, ale starostka zmínila, že to bude i zázemí pro seniory, kde jim v budoucnu chce zajistit program. Konkrétně zmínila, že by zde mohlo fungovat cvičení pro seniory. Další rozšíření se týká obecních bytů. Čtyři obecní byty vzniknou v již zmíněném rekonstruovaném prostoru hostince.

Dopravní obslužnost

- **Jaká je dopravní obslužnost ve vaší obci?**

Občané Včelné mají možnost využívat městskou hromadnou dopravu, kterou zajišťuje Dopravní podnik města České Budějovice, dále pak linkové autobusy společnosti GW BUS a společnosti ČSAD Autobusy České Budějovice. Starostka zmínila okrajově i vlakovou dopravu společnosti České dráhy.

- **Z jakého důvodu je, nebo není dopravní obslužnost dostatečná?**

V obci je dle starostky dopravní obslužnost dostatečná, a to hlavně díky městské hromadné dopravě, kterou zajišťuje Dopravní podnik města České Budějovice, a to konkrétně linka 7, která jezdí v pravidelných intervalech.

- **Jak vám bylo, nebo nebylo vyhověno při požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti?**

Co se týká požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti v obci, starostka uvedla, že před několika lety došlo k rozšíření spojů linky 7. Tento požadavek vznesli občané dojíždějící za prací na směny. Došlo tedy k rozšíření spojů linky 7 o víkendy.

- **Jakou částkou se obec podílí na financování dopravní obslužnosti?**

Městská hromadná doprava zasahuje do rozpočtu roční částkou 2 200 000 Kč.

6.3.3 Závěrečná část

- **Chybí dle vašeho názoru v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna?**

Starostka Včelné uvedla, že v obci žádná veřejná služba, která nebyla zmíněna, nechybí.

7 Zhodnocení výsledků

7.1 Školství

Obce s podobným počtem obyvatel mají různé zabezpečení vzdělávání. V každé obci je situace se základní školou jiná. V obci Boršov nad Vltavou se nachází pouze základní škola pro první stupeň, v Dubném je základní škola pro první i druhý stupeň a v obci Včelná škola zřízena nebyla.

- **Jaká je spolupráce s vedením ZŠ a MŠ?**

Všichni starostové se shodli, že dochází ke vzájemné kooperaci a zároveň se snaží kooperaci stále vylepšovat.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v ZŠ a je tato kapacita naplněna?**

Kapacita v Boršově nad Vltavou i v Dubném je naplněna.

- **Jaká je aktuální kapacita pro děti v MŠ a je tato kapacita naplněna?**

Starostové všech obcí uvedli, že kapacity v mateřských školkách jsou naplněny.

- **Jak jste řešili problémy s kapacitou pro děti v ZŠ a MŠ v minulosti a řešíte je stále?**

Všechny obce řešily v minulosti problémy s kapacitou. Aktuálně jsou kapacity v MŠ i v ZŠ znovu naplněny. Rozšíření kapacity ale řeší aktuálně jen obec Boršov nad Vltavou, která aktivně kapacity rozšiřuje. Obec Dubné a Včelná nemá dostatek pozemků a financí na další rozšíření.

7.2 Jednotky IZS se zaměřením na dobrovolné hasiče

V obci Boršov nad Vltavou a v Dubném se nachází SDH. V obci Včelná není aktivní SDH.

- **Pokud máte v obci SDH, je v obci zřízena i zásahová jednotka a kolik má členů?**

V obci Boršov nad Vltavou i v Dubném jsou zřízeny zásahové jednotky JPO III, ale obce v nich mají rozdílný počet členů.

- **Jakým způsobem je SDH a zásahová jednotka financována?**

Zásahová jednotka je financována v obou případech z rozpočtu obce. Starosta Boršova nad Vltavou uvedl přesnou částku, která jde z rozpočtu na financování zásahové jednotky. Starostka obce Dubné částku neuvédla, protože každý rok záleží na aktuální

situaci, co zásahová jednotka aktuálně potřebuje a od toho se tato částka odvíjí. Nelze tudíž dojít k porovnání roční částky. Ostatní SDH, které k obcím patří, jsou financovány formou finančního daru od obce.

- **Čerpáte dotace pro SDH?**

Obě obce aktivně čerpají dotace na vybavení. Starosta Boršova nad Vltavou i starostka Dubného uvedli konkrétní příklady využití dotací.

- **Jaké akce organizují nebo se na nich podílí SDH?**

V obou obcích se SDH podílejí na organizaci všech možných typů akcí. Nejvíce se jedná o kulturní a sportovní akce. Starosta Boršova nad Vltavou i starostka Dubného uvedli i konkrétní příklady akcí, které se v obcích konají a podílejí se na nich právě SDH.

7.3 Sociální služby

Všechny obce poskytují sociální služby pro seniory.

- **Jaké sociální služby poskytujete seniorům?**

Všechny obce spolupracují se společností Ledax, která zajišťuje terénní odlehčovací službu. Pouze v Dubném se nachází bytový dům pro seniory s podporovaným bydlením.

- **Jak byste chtěl/a rozšířit sociální služby?**

Starosta Boršova nad Vltavou i starostka Dubného by chtěli rozšířit služby pro seniory tím způsobem, aby jim zajistili obědy ze školní jídelny. Ve Včelné mají v plánu postavit dům pro seniory.

7.4 Dopravní obslužnost

- **Jaká je dopravní obslužnost ve vaší obci?**

V obci Boršov nad Vltavou a Včelná zajišťuje dopravní obslužnost městská hromadná doprava, linkové autobusy a vlakové spoje. V obci Dubné jezdí pouze linkové autobusy.

- **Z jakého důvodu je, nebo není dopravní obslužnost dostatečná?**

V obci Boršov nad Vltavou a Včelná je dopravní obslužnost dostatečná díky pravidelným spojům městské hromadné dopravy. V obci Dubné není dostatečná díky malé četnosti spojů v přilehlých částech obce a absenci cyklostezky do Českých Budějovic.

- **Jak vám bylo, nebo nebylo vyhověno při požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti?**

Obci Boršov nad Vltavou bylo vyhověno tak, že vznikla nová prozatímní zastávka v průmyslové zóně. V obci Včelná došlo k zavedení více spojů o víkendu. Obec Dubné chtěla zajistit pro přilehlou část obce městskou hromadnou dopravu, ale nedostala finančně přijatelnou nabídku.

- **Jakou částkou se obec podílí na financování dopravní obslužnosti?**

Obec Boršov nad Vltavou platí nižší částku než Včelná za městskou hromadnou dopravu, přestože je od Českých Budějovic vzdálenější než Včelná. Obec Dubné za dopravní obslužnost neplatí.

8 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo provést analýzu současné situace vybraných veřejných služeb v rámci zkoumaných obcí. Součástí cíle práce byly formulovány čtyři hypotézy. Prvním krokem bylo prostudování odborné literatury, která poskytla potřebné teoretické základy pro praktickou část práce. Následně byla realizována praktická část, jež zahrnovala charakteristiku zvolených obcí a důkladnou analýzu vybraných veřejných služeb na základě dotazníkového šetření a osobních rozhovorů se starosty obcí.

Formulované hypotézy:

- starostové obcí aktuálně řeší kapacitu pro děti na základních a mateřských školách
- pokud je v obci zřízen sbor dobrovolných hasičů, tak se podílí na organizaci některých akcí v obci
- starostové zvažují rozšíření sociálních služeb v obci
- dopravní obslužnost je z pohledu starosty v obci dostatečná

První hypotéza se spíše nepotvrdila. Pouze jeden starosta ze tří uvedl, že aktuálně řeší kapacitu pro děti na základní a mateřské škole. Jedná se o starostu Boršova nad Vltavou, kde aktuálně probíhá rekonstrukce prvního stupně základní školy, kde dojde k navýšení kapacity a zároveň se řeší i rozšíření kapacity v mateřské škole. Starostky Dubného a Včelné uvedly, že kapacitu aktuálně neřeší z důvodu jejího navýšení v minulých letech a současně ji není možné navyšovat.

Druhá hypotéza se potvrdila. Starosta Boršova nad Vltavou a starostka Dubného uvedli, že se SDH podílejí na organizaci některých akcí a uvedli i konkrétní příklady akcí, na kterých se SDH podílejí. Starostka Včelné otázku nezodpověděla z důvodu absence SDH.

Třetí hypotéza se potvrdila. Všichni starostové uvedli, že zvažují rozšíření sociálních služeb v obci. Starosta Boršova zvažuje zajištění obědů pro seniory ze školní jídelny a stavbu bezbariérových obecních bytů. Starostka Dubného také zvažuje zajištění obědů pro seniory ze školní jídelny. Starostka Včelné zmínila, že vzniká projekt na stavbu domu pro seniory.

Čtvrtá hypotéza se spíše potvrdila. Dva starostové ze tří uvedli, že je dopravní obslužnost z jejich pohledu v obci dostatečná. Jednalo se o starostu Boršova nad Vltavou a starostku

Včelné. Dostatečnou dopravní obslužnost zde zabezpečuje hlavně městská hromadná doprava. Starostka Dubného jako jediná uvedla, že dopravní obslužnost v obci dostatečná není, a to hlavně v přilehlých částech obce.

9 Summary and keywords

The bachelor thesis aims to analyse selected public services in chosen municipalities through questionnaire surveys and interviews with mayors. It focuses on four main public services: Education, Integrated Rescue System units (especially volunteer firefighters), Social services, and Transport services.

The thesis consists of two parts: a literature review followed by a practical section. In the literature review, basic terms related to public services are defined to better understand their nature and functioning. This overview covers how these services are provided, financed, and distributed across various areas and functions. Additionally, it discusses the characteristics and methods of assessing service quality.

The practical part examines four specific public services in the selected municipalities. Initially, the municipalities are characterized by size, demographics, and history. Then, a questionnaire survey gathers data on provided services, followed by personal interviews with mayors to discuss the findings.

The analysis of data from questionnaire surveys and interviews provides a comprehensive understanding of the situation regarding public services in the municipalities.

In conclusion, the thesis summarizes the findings and formulates conclusions and recommendations based on the analysis. This approach enables a structured examination of public services, contributing to a deeper understanding of the matter.

Keywords: public services, municipalities, analysis of public services, mayor

10 Seznam použitých zdrojů

- Bednářová, D. (2013). *Řízení kvality*. Jihočeská univerzita, Ekonomická fakulta.
- Česká republika. Ústavní zákon, <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>. § (1993).
- Česká republika. Zákon o obcích, <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2000&cz=128>. § (2000).
- Halásek, D., & Lenert, D. (2008). *Ekonomika veřejného sektoru: (vybrané kapitoly)*. VŠB - Technická univerzita Ostrava.
- Halásek, D. (2004). *Standardizace veřejných služeb*. VŠB - Technická univerzita Ostrava.
- Honus, R. (2004). *Benchmarking ve veřejné správě*. Ministerstvo vnitra ČR, Úsek veřejné správy, Odbor modernizace veřejné správy.
- Lacina, K., Pilný, J., & Obršálková, I. (2002). *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí* (Vyd. 3). Univerzita Pardubice.
- Michalová, V., & Šuterová, V. (2004). *Služby*. NETRI.
- Ministerstvo vnitra ČR: Podpora zavádění kvality ve veřejné správě. (2011). <http://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-podpora-zavadeni-kvality-ve-verejne-sprave.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>
- Nenadál, J., Vykydal, D., & Halfarová, P. (2011). *Benchmarking: mýty a skutečnost : model efektivního učení se a zlepšování*. Management Press.
- Ochrana, F. (2007). *Veřejné služby - jejich poskytování, zadávání a hodnocení: teorie a metodika poptávkového způsobu poskytování a zadávání veřejných služeb na úrovni municipalit*. Ekopress.
- Peková, J., Pilný, J., & Jetmar, M. (2008). *Veřejná správa a finance veřejného sektoru* (3., aktualiz. a rozš. vyd). ASPI.
- Průcha, P. (2007). *Správní právo, obecná část* (7. vydání). MU-Brno.
- Rektořík, J., & Šelešovský, J. (2003). *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. Ekopress.

Řežuchová, M. (2010). *Fenomén Public-private Partnerships a poskytování veřejných služeb*. Masarykova univerzita.

Škodová-Parmová, D. (2004). *Řízení služeb: přednášky*. Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta.

Tučková, Z. (2013). *Ekonomika služeb*. Wolters Kluwer Česká republika.

11 Seznam obrázků

Obrázek 1-Mapa katastrálního území obce Boršov nad Vltavou	20
Obrázek 2-Znak a vlajka obce Boršov nad Vltavou	21
Obrázek 3-Mapa katastrálního území obce Dubné.....	22
Obrázek 4-Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Dubném.....	23
Obrázek 5-Znak a vlajka obce Dubné.....	24
Obrázek 6-Mapa katastrálního území obce Včelná	25
Obrázek 7-Znak a vlajka obce Včelná	26

12 Seznam příloh

Příloha 1-Dotazník pro starosty.....	50
--------------------------------------	----

Dotazník pro starosty vybraných obcí

- 1) **Jak dlouho vykonáváte funkci starosty?**
 - Méně než dvě volební období
 - Více než dvě volební období
- 2) **Dochází ke vzájemné kooperaci mezi zřizovatelem a vedením ZŠ a MŠ?**
 - Ano
 - Ne
- 3) **Řešíte problémy týkající se kapacity pro děti v ZŠ a MŠ?**
 - Ano
 - Ne
- 4) **Které jednotky IZS se nachází ve vaší obci?**
 - Jednotka požární ochrany-profesionální hasiči
 - Jednotka požární ochrany-dobrovolní hasiči
 - Policie České republiky
 - Zdravotnická záchranná služba
- 5) **Pokud je ve vaší obci SDH, podílí se na organizaci některých akcích v obci?**
 - Ano
 - Ne
- 6) **Jaké sociální služby poskytujete občanům?**
 - Sociální služby pro seniory
 - Sociální služby pro děti a mládež
 - Jiné
- 7) **Zvažujete rozšíření sociálních služeb?**
 - Ano
 - Ne
- 8) **Je dopravní obslužnost ve vaší obci dostatečná?**
 - Ano
 - Ne
- 9) **Bylo Vám vyhověno při požadavku na rozšíření dopravní obslužnosti?**
 - Ano
 - Ne
- 10) **Chybí dle vašeho názoru v obci nějaká veřejná služba, která nebyla zmíněna?**
 - Ano
 - Ne